

Uzasadnienie
do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie
z dnia ..... r.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Ostoja Przemyska PLH180012

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz U. z 2022 r., poz. 916, 1726, 2185, 2375), zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody” regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat, pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty. Plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z art. 28 ust.10 ustawy o ochronie przyrody zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
  - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
  - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. 2010 nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody) oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym

w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.), w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody).

Projekty planów zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko).

Projekt planu wymaga uzgodnienia z wojewodą (art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r., poz. 190).

Obszar Natura 2000 Ostoja Przemyska PLH180012, jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty został zatwierdzony decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039) (2009/93/WE) (Dz. Urz. UE L 43 z 13.02.2009, str. 63). Aktualny status prawny, powierzchnia obszaru oraz jego współrzędne geograficzne regulowane są na mocy Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2023/244 z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie przyjęcia szesnastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowaną jako dokument nr C(2023) 607) (Dz. Urz. UE L 36 z 7.02.2023, str. 384) oraz Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2023/243 z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie przyjęcia szesnastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowaną jako dokument nr C(2023) 598) (Dz. Urz. UE L 36 z 7.02.2023, str. 304).

Na mocy rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 lipca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Przemyska PLH180012 (Dz. U. z 2022 r., poz. 1928), funkcjonuje jako specjalny obszar ochrony siedlisk.

Obszar obejmuje znaczną część Pogórza Przemyskiego i wschodni fragment Pogórza Dynowskiego. Jest to najbardziej na wschód wysunięty mezoregion Zewnętrznych Karpat Zachodnich.

Leśne zbiorowiska roślinne stanowią zdecydowaną większość tego obszaru. Znaczna ich część to lasy zróżnicowane pod względem gatunkowym o zróżnicowanej budowie pionowej i różnorodnej strukturze przestrzennej. Duży udział stanowią także lasy w różnym stopniu zniekształcone. Głównie są to drzewostany na gruntach użytkowanych w przeszłości rolniczo, będące efektem powojennej akcji zalesień oraz lasy powstałe w wyniku planowego zakładania upraw leśnych lub w wyniku sukcesji na gruntach prywatnych, które pełnią rolę przedplonu. Lasy porastające grunty porolne stanowią około 30% powierzchni drzewostanów w tym obszarze. Największą powierzchnię zajmują drzewostany w IV klasie wieku (61-80 lat) pokrywające około 34% powierzchni, znaczny udział mają także lasy w VI klasie wieku (101-120 lat) porastające około 16% powierzchni.

Tereny leśne Pogórza Przemyskiego to ważna ostoja fauny puszczańskiej z licznymi dużymi drapieżnikami: wilkiem *Canis lupus*, rysiem *Lynx lynx* oraz niedźwiedziem *Ursus arctos*. Lasy to również siedlisko występowania chrząszczy takich jak: zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus*, ponurek Schneidera *Boros schneiderii*, zagłębek bruzdkowany *Rhysodes sulcatus* oraz biegaczy – biegacza zawadzkiego *Carabus zawadzki*

i biegacza urozmaiconego *Carabus variolosus*. Tereny nieleśne to w przeważającej części łąki świeże użytkowane ekstensywnie. Wilgotniejsze postacie łąk świeżych i ich zarastające fragmenty są siedliskiem motyli: czerwończyka nieparka *Lycena dispar*, modraszka telejusa *Phengaris telejus*, modraszka nausitousa *Phengaris nausithous* i krasopani hera *Euplagia quadripunctaria*. W obszarze można też spotkać murawy kserotermiczne oraz źródliska wapienne i wychodnie fliszu. Ostoja obejmuje też cenne siedliska nietoperzy, zarówno zimowe miejsca hibernacji jak i schronienia letnie mieszczące kolonie rozrodcze.

Przedmiotami ochrony (wg. SDF) w obszarze jest
10 typów siedlisk przyrodniczych:

- 3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków;
- 6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis-Festucion pallescentis*);
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion*);
- 7220 Źródliska wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*;
- 8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacion vandellii*;
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*);
- 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*);
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum* i *Tilio-Carpinetum*);
- 9180 Jaworzyny lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (*Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani*);
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe).

2 gatunki roślin:

- 1386 Bezlist okrywowy *Buxbaumia viridis*;
- 1381 Widłoząb zielony *Dicranum viride*.

7 gatunków ssaków:

- 1308 Mopek zachodni *Barbastella barbastellus*;
- 1352 Wilk *Canis Lupus*;
- 1337 Bóbr europejski *Castor fiber*;
- 1355 Wydra *Lutra lutra*;
- 1361 Ryś *Lynx lynx*;
- 1324 Nocek duży *Myotis myotis*;
- 1354 Niedźwiedź brunatny *Ursus arctos*.

3 gatunki płazów:

- 1193 Kumak górski *Bombina variegata*;
- 1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*;
- 2001 Traszka karpacka *Triturus montandoni*.

10 gatunków bezkręgowców:

- 1920 Ponurek Schneidera *Boros schneideri*;
  - 4014 Biegacz urozmaicony *Carabus variolosus*;
  - 4015 Biegacz Zawadzkiego *Carabus zawadzkkii*;
  - 1086 Zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus*;
  - 1074 Barczatka kataks *Eriogaster catax*;
  - 6199 Krasopani hera *Euplagia quadripunctaria*;
  - 1060 Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*;
  - 6179 Modraszek nausitous *Phengaris nausithous*;
  - 6177 Modraszek telejus *Phengaris teleius*;
  - 4026 Zagłębek bruzdkowany *Rhysodes sulcatus*.
- 4 gatunki ryb:
- 5264 Brzanka *Barbus carpathicus*;
  - 1163 Głowacz białopłetwy *Cottus gobio*;
  - 1096 Minóg strumieniowy *Lampetra planeri*;
  - 6143 Kiełb Kesslera *Romanogobio kesslerii*.

Plan zadań ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Przemyska PLH180012 (zwanego dalej Obszarem) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej. Prace nad projektem planu zadań ochronnych dla Obszaru prowadzono w ramach realizacji projektu nr POIS.02.04.00-00-0193/16 pn. „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000” (PZO bis). Projekt współfinansowany jest w 85% ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Spójności w ramach II Priorytetu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – Ochrona środowiska w tym adaptacja do zmian klimatu, a w 15% z budżetu Państwa. Całkowity koszt to 34 405 033,10 zł, okres realizacji – lata 2017-2023. Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ustawy o ochronie przyrody i ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Dotyczy części obszaru położonych poza gruntami w zarządzie PGL „Lasy Państwowe” dla których stwierdzono przesłanki określone w art. 28 ust. 11 o ochronie przyrody, uzasadniające nieobejmowanie części obszaru projektem Planu:

- Nadleśnictwo Bircza - Plan urządzenia lasu na lata 2017 - 2026 - Decyzja Ministra Środowiska nr DL.I.611.14.2018 z dnia 28 marca 2018 r. (wraz z aneksami).
- Nadleśnictwo Krasiczyn Plan urządzenia lasu na lata 2018 - 2027 - Decyzja Ministra Środowiska nr DL.I.4100.1.2019 z dnia 10 września 2019 r. (wraz z aneksami).
- Nadleśnictwo Kańczuga Plan urządzenia lasu na lata 2014 – 2023 - Decyzja Ministra Środowiska nr DLP-I-611-43/29394/14/ŁP z dnia 17 lipca 2014 r. (wraz z aneksami).

Teren objęty PZO to część obszaru Natura 2000 Ostoja Przemyska PLH180012 poza gruntami PGL LP o powierzchni 12 665,97 ha.

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ustawy o ochronie przyrody i ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

W ramach prac nad projektem planu zadań ochronnych przeprowadzono niezbędne inwentaryzacje przyrodnicze oraz wykorzystano istniejące informacje dotyczące przedmiotów ochrony, pozwalające na określenie zagrożeń, celów i działań ochronnych niezbędnych dla utrzymania lub poprawy stanu ochrony poszczególnych przedmiotów ochrony. W pierwszym etapie prace polegały na analizie istniejących danych dotyczących przedmiotów ochrony z terenu objętego opracowaniem (materiały udostępnione przez RDOŚ), dokonano ich interpretacji przy pomocy dostępnych narzędzi GIS (z wykorzystaniem m.in. ortofotomapy, cieniowania numerycznego modelu terenu). Kolejnym etapem były prace terenowe w wytypowanych płatach siedlisk przyrodniczych (potwierdzenie/zaprzeczenie występowania siedliska w danym miejscu, założenie transektów monitoringowych) oraz inwentaryzacje/poszukiwania gatunków roślin i zwierząt będących przedmiotem ochrony w obszarze. Ostatnim etapem było uporządkowanie i analiza zebranych materiałów, pozwalająca na zdiagnozowanie istniejących zagrożeń, założenie celów i zaplanowanie działań ochronnych dla poszczególnych przedmiotów ochrony.

Na podstawie przeprowadzonych prac terenowych oraz zebranych informacji w obszarze objętym planem stwierdzono występowanie 9 siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmiot ochrony tj.:

- 3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków
- 6210 Murawy ksero-termiczne (*Festuco-Brometea*)
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowe ekstensywnie *Arrhenatherion elatioris*
- 8220 Ściany skalne i rumowiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacetalia vandellii*
- 7220 Źródlika wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*
- 8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacion vandellii*
- 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandu-losae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*)
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinosoincanae*, olsy źródliskowe)

oraz 15 gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony tj:

- 1308 Mopek zachodni *Barbastella barbastellus*
- 5264 Brzanka *Barbus carpathicus*
- 1193 Kumak górski *Bombina variegata*
- 1352 Wilk *Canis Lupus*
- 4014 Biegacz urozmaicony *Carabus variolosus*
- 1337 Bóbr europejski *Castor fiber*
- 6199 Krasopani hera *Euplagia quadripunctaria*
- 1096 Minóg strumieniowy *Lampetra planeri*

- 1355 Wydra *Lutra lutra*
- 1361 Ryś *Lynx lynx*
- 1324 Nocek duży *Myotis myotis*
- 6179 Modraszek nausitous *Phengaris nausithous*
- 6177 Modraszek telejus *Phengaris teleius*
- 4026 Zagłębek bruzdkowany *Rhysodes sulcatus*
- 1354 Niedźwiedź brunatny *Ursus arctos*

W obszarze opracowania nie stwierdzono występowania niżej wymienionych przedmiotów ochrony. Jednak należy zaznaczyć, że opracowanie dotyczy tylko fragmentu obszaru Natura 2000 Ostoja Przemyska PLH180012, znaczna jego część leży na gruntach zarządzanych przez PGL LP, na których część z nich została stwierdzona.

- 9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*)
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*)
- 1386 Bezlist okrywowy *Buxbaumia viridis*
- 1381 Widłoząb zielony *Dicranum viride*
- 1920 Ponurek Schneidera *Boros schneideri*
- 4015 Biegacz Zawadzkiego *Carabus zawadzki*
- 1163 Głowacz białopłetwy *Cottus gobio*
- 1074 Barczatka kataks *Eriogaster catax*
- 1060 Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*
- 6143 Kiełb Kesslera *Romanogobio kesslerii*
- 1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*

Siedlisko 9180 jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*) znajduje się na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Krasiczyn, siedlisko 9110 kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*) na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Bircza i Krasiczyn.

Gatunki 1386 bezlist okrywowy *Buxbaumia viridis* i 1381 widłoząb zielony *Dicranum viride* zostały stwierdzone na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Bircza i Krasiczyn.

Gatunek 1920 ponurek Schneidera *Boros schneideri* został stwierdzony na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Bircza.

Gatunek 4015 biegacz Zawadzkiego *Carabus zawadzki* został stwierdzony na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Krasiczyn i Bircza.

Gatunek 1060 czerwończyk nieparek *Lycaena dispar* został stwierdzony na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Bircza, Krasiczyn i Kańczuga.

Gatunek 1166 traszka grzebieniasta *Triturus cristatus* został stwierdzony na gruntach zarządzanych przez PGL LP.

Występowania gatunku 1074 barczatka kataks *Eriogaster catax* nie udało się potwierdzić w obszarze podczas prac nad niniejszym opracowaniem, dokonano natomiast oceny siedliska jego potencjalnego występowania i zaplanowano dalszy monitoring w tym miejscu.

Dla gatunki 6143 kiełb Kesslera *Romanogobio kesslerii* i 1163 głowacz białopłetwy *Cottus gobio*, których występowania nie potwierdzono podczas prac terenowych planuje się uzupełnienie stanu wiedzy w oparciu o metodykę PMŚ GIOŚ.

Posługując się istniejącymi danymi jak i pracami terenowymi wykonanymi w ramach PZO określono zagrożenia, cele działań ochronnych oraz działania ochronne niezbędne dla utrzymania lub poprawy stanu ochrony poszczególnych przedmiotów ochrony.

Dla siedliska 3220 - pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków, jako zagrożenia istniejące wskazano obce gatunki inwazyjne (I01) - przymiotno białe *Erigeron annuus*) oraz erozję wodną (K01.01) powodującą niszczenie płatów siedliska. Potencjalne zagrożenie dla tego siedliska w obszarze stanowi pozyskiwanie kruszyw z rzek (C01.01) i regulacja koryt rzecznych (J02.03) oraz sukcesja naturalna (K02) powodująca zarastanie kamieńców i przez to zanik zbiorowisk roślinnych typowych dla siedliska.

Dla siedliska 6210 murawy kserotermiczne jako zagrożenia istniejące wykazano zaniechanie koszenia (A03.03), ewolucję biocenotyczną (K02) oraz problematyczne gatunki rodzime (I02) - trzcinnik piaskowy *Calamagrostis epigejos*, rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius*, ostrożeń polny *Cirsium arvense*. Jako zagrożenia potencjalne dla tego siedliska wskazano usuwanie trawy pod grunty orne (A02.03), intensywne koszenie lub intensyfikacja (A03.01), zaniechanie/brak koszenia (A03.03) oraz wypalanie (J01.01)

Dla siedliska 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherion* jako zagrożenia istniejące wykazano obce gatunki inwazyjne (I01) - przymiotno białe *Erigeron annuus*, rudbekia naga *Rudbeckia laciniata*, nawłóć kanadyjska *solidago canadensis*, nawłóć późna *Solidago gigantea* oraz problematyczne gatunki rodzime (I02) - trzcinnik piaskowy *Calamagrostis epigejos*. Jako zagrożenia potencjalne dla tego siedliska wskazano usuwanie trawy pod grunty orne (A02.03), intensywne koszenie lub intensyfikacja (A03.01), zaniechanie/brak koszenia (A03.03) oraz ewolucje biocenotyczną, sukcesję (K02).

Dla siedliska 7220 źródłiska wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati* zagrożeniem jest sukcesja roślinna, która może doprowadzić do zmian w składzie gatunkowym siedliska i pogorszenia jego stanu ochrony.

Dla siedliska 8220 ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacion vandellii* jako zagrożenie istniejące wykazano turystykę górską i wspinaczkę (G01.04.01) powodującą niszczenie roślinności siedliska oraz przyśpieszającą procesy erozyjne. Jako zagrożenie potencjalne dla tego siedliska wskazano erozję (K01.01).

Dla stwierdzonych w obszarze opracowania siedlisk leśnych - 9130 żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*) oraz 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny *Galio-Carpinetum* i *Tilio-Carpinetum* oraz 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe *Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe jako zagrożenia istniejące wskazano odnawianie gatunkami nieodpowiednimi dla siedliska (np. sosna zwyczajna *Pinus sylvestris*, świerk pospolity *Picea abies*) (I01) oraz usuwanie martwych i umierających drzew (B02.04) a dla żyznych buczyn także obce gatunki inwazyjne (I01) - stwierdzono niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora*. Dla części płatów siedlisk ww. zagrożenia wskazano jako zagrożenia istniejące natomiast dla części płatów należy wskazać je jako zagrożenie potencjalne.

Dla mopka zachodniego 1138 jako zagrożenia istniejące wskazano inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku (G01.08) związane z penetracją miejsc zimowania gatunku i przez to zakłócające jego hibernację. Jako zagrożenie potencjalne dla tego gatunku

wykazano wandalizm (G05.04) powodujący niepokojenie nietoperzy oraz wpływające na zmianę warunków mikroklimatycznych ich schronień (np. rozpalanie ognia).

Dla nocka dużego *Myotis myotis* 3124 nie wykazano istniejących istotnych zagrożeń i nacisków natomiast jako zagrożenie potencjalne wskazano remont kościoła bez uwzględnienia wymagań bezpieczeństwa nietoperzy (E06.02).

Dla 5264 brzanki *Barbus carpathicus* oraz 1096 minoga strumieniowego *Lampetra planeri*, jako zagrożenia istniejące wykazano odpady i ścieki (E03), zabudowę rozproszoną (E01.03), pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych (E03.01), drogi, ścieżki i drogi kolejowe (D01), eutrofizacje (naturalną) (K02.03), wydobywanie piasku i żwiru (C01.01) oraz w przypadku brzanki tamy, wały, sztuczne plaże (J02.12). Jako zagrożenia potencjalne dla brzanki wskazano wzrost intensywności zagrożeń istniejących tj. wzrost ilości dopływających ścieków (E03), dalsza zabudowa terenów nadrzecznych (domy letniskowe, domy mieszkalne) - nie-kontrolowane źródło ścieków i śmieci (E03.01), spływy zanieczyszczeń ropopochodnych oraz środków zimowego utrzymania dróg (D01), wzrost ilości glonów na powierzchni dna (K02.03), dopływ ścieków z gospodarstw domowych (H01). Dla minoga natomiast jako zagrożenie potencjalne wskazano wysychanie przybrzeżnych piaszczystych nanosów (J03.04).

Dla biegacza urozmaiconego *Carabus variolosus* 4014, zgniotka cynobrowego *Cucujus cinnaberinus* 1086 oraz zagłębka bruzdkowanego *Rhysodes sulcatus* 4026 nie wykazano istniejących istotnych zagrożeń i nacisków natomiast jako zagrożenie potencjalne wskazano usuwanie martwych i umierających drzew (B02.04), a dla biegacza urozmaiconego również regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych (J02.03.02) i zrywkę drewna korytami potoków (B07).

Dla stwierdzonych w obszarze opracowania motyli tj. modraszka nausitous *Phengaris nausithous* oraz modraszka telejus *Phengaris teleius* jako zagrożenie istniejące wykazano intensywne koszenie lub intensyfikacja (A03.01) natomiast jako zagrożenia potencjalne wskazano zaniechanie, brak koszenia (A03.03), obce gatunki inwazyjne (I01), zmianę sposobu uprawy (A02) oraz ewolucję biocenotyczną, sukcesje (K02).

Dla krasopani hera *Euplagia quadripunctaria* 6199 nie wykazano istniejących istotnych zagrożeń i nacisków natomiast jako zagrożenie potencjalne wskazano usuwanie rosnących na poboczach dróg leśnych w wyniku prowadzonych robót drogowych (poszerzanie nawierzchni) (D1).

Dla bobra europejskiego *Castor fiber* 1337 nie wykazano istniejących istotnych zagrożeń i nacisków natomiast jako zagrożenie potencjalne wskazano chwytanie, trucie, kłusownictwo (F03.02.03) oraz niszczenie tam bobrowych (G05.04).

Dla dużych drapieżników tj. wilk *Canis Lupus*, ryś *Lynx lynx* i niedźwiedź brunatny *Ursus arctos*, ze względu na fakt, że siedliska tych gatunków znajdują się w obszarach leśnych będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, a teren opracowania jest jedynie obszarem migracji pomiędzy kompleksami leśnymi, nie wskazano istniejących zagrożeń a jako zagrożenie potencjalne wskazano rozwój terenów zurbanizowanych (E01) prowadzący do zmniejszenia drożności korytarzy migracyjnych.

Dla traszki karpackiej *Triturus montandoni*, kumaka górskiego *Bombina variegata* oraz wydry *Lutra lutra* nie wykazano istotnych zagrożeń i nacisków, natomiast zagrożenie potencjalne dla płazów to susza (M01.02) oraz drapieżnictwo (K03.04).

Analizując występujące w obszarze zagrożenia oraz ich charakter, ustalono cele działań ochronnych:

3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków

- Utrzymanie powierzchni siedliska w obszarze (min 24 ha) z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika szerokości kamieńców na poziomie oceny U1. Od 2-7 m z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika pokrycie kamieńców przez roślinność zielną na poziomie oceny FV. <30% z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika wysokość warstwy zielnej na poziomie oceny FV. <25-30 cm z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika gatunki ekspansywnych roślin zielnych na poziomie oceny FV. Brak lub pojedyncze osobniki, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika obce gatunki inwazyjne na poziomie oceny FV – brak, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika gatunki krzewów na poziomie oceny FV. Gatunki wierzb rodzimych charakterystyczne dla *Salici-Myricarietum*, olsza szara z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika zwarcie krzewów na transekcie co najmniej na poziomie oceny U1. Kępy lub rozproszone pojedyncze osobniki na całej przestrzeni, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika udział gatunków drzewiastych (powyżej 1,5–2 m wys.) co najmniej na poziomie oceny U1. Pojedyncze kępy lub rozproszone pojedyncze osobniki na całej przestrzeni, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika obecność kompleksu siedlisk nadrzecznych: 3220, 3230, 3240, 91E0 na poziomie oceny FV. Minimum trzy typy siedlisk, dobrze wykształcone z uwzględnieniem procesów naturalnych.

6210 Murawy kserotermiczne

- Utrzymanie powierzchni siedliska w obszarze (min 39 ha) z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika gatunki charakterystyczne na poziomie oceny FV. Występuje co najmniej pięć gatunków roślin naczyniowych spośród wymienionych gatunków charakterystycznych, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika obce gatunki inwazyjne na poziomie oceny FV – brak, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych co najmniej na poziomie oceny U1. Obecne 1-2 gatunki, występujące w rozproszeniu, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika ekspansja krzewów i podrostu drzew co najmniej na poziomie oceny U1. Pokrycie drzew i krzewów od 10 do 25% powierzchni (krzewy nie tworzą zwartych zarośli), występujących w rozproszeniu.
- Utrzymanie wskaźnika liczba gatunków storczykowatych co najmniej na poziomie oceny U1 (1-2 gatunki, z uwzględnieniem procesów naturalnych).

- Utrzymanie wskaźnika zachowanie strefy ekotonowej co najmniej na poziomie oceny U1. Murawa częściowo graniczy ze zbiorowiskami antropogenicznymi lub też brak stopniowego przejścia do innych zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych, z uwzględnieniem procesów naturalnych.

6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherion*

- Utrzymanie powierzchni siedliska w obszarze (min 2650 ha) z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika struktura przestrzenna płatów siedliska na poziomie oceny FV (brak fragmentacji lub fragmentacja nieznaczna, z uwzględnieniem procesów naturalnych).
- Utrzymanie wskaźnika gatunki charakterystyczne na poziomie oceny FV. Więcej niż 4 gatunki charakterystyczne z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika gatunki dominujące co najmniej na poziomie oceny U1. Silna dominacja (>50%) gatunków typowych dla łąk świeżych z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika obce gatunki inwazyjne na poziomie oceny FV. Brak lub pojedyncze osobniki gatunków o niskim stopniu inwazyjności z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika gatunki ekspansywne roślin zielnych co najmniej na poziomie oceny U1. Pokrycie żadnego z gatunków silnie ekspansywnych nie przekracza 10% i łącznie pokrycie gatunków ekspansywnych <50%, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika ekspansja krzewów i podrostu drzew na poziomie oceny FV. Łącznie pokrycie na transekcie <1%.
- Utrzymanie wskaźnika udział dobrze zachowanych płatów siedliska na poziomie oceny FV. Płaty dobrze zachowane stanowią nie mniej niż 80% powierzchni transektu, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika wojłok (martwa materia organiczna) na poziomie oceny FV (<2 cm), z uwzględnieniem procesów naturalnych.

7220 Źródlika wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*

- Utrzymanie powierzchni siedliska w obszarze (min 2 płaty) z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika gatunki charakterystyczne co najmniej na poziomie oceny U1. Liczba gatunków: 1-2 pokrycie <25%, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika gatunki dominujące co najmniej na poziomie oceny U1. Liczba gatunków: 1-2 pokrycie: 25-50% z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych na poziomie oceny FV. Brak lub 1 pokrycie <10% z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika obce gatunki inwazyjne na poziomie oceny FV – brak z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika gatunki wskazujące na eutrofizację siedliska co najmniej na poziomie oceny U1. Liczba gatunków: 1 pokrycie ≤10% z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika obecność i pokrycie wątrobowców co najmniej na poziomie oceny U1. Liczba gatunków: ≥1 pokrycie ≤10% z uwzględnieniem procesów naturalnych.

- Utrzymanie wskaźnika proces wytrącania się martwicy wapiennej i występowanie martwicy wapiennej co najmniej na poziomie oceny U1. Martwica wapienna wytrąca się śladowo, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika stopień uwodnienia co najmniej na poziomie oceny U1. Słaby, minimalny wpływ wód podziemnych na powierzchnię gruntu, powodujący jego stałe lub okresowe zawilgocenie, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika erozja wsteczna na poziomie oceny FV. Erozja nie przekracza 5% powierzchni siedliska, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika erozja zboczowa na poziomie oceny FV. Erozja nie przekracza 5% powierzchni siedliska, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika erozja denna koryta cieków na poziomie oceny FV. Erozja nie przekracza 5% powierzchni siedliska, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika erozja chemiczna na poziomie oceny FV. Erozja nie przekracza 5% powierzchni siedliska, z uwzględnieniem procesów naturalnych.

8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacion vandellii*

- Utrzymanie powierzchni siedliska w obszarze (min 3 płyty) z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcie co najmniej na poziomie oceny U1. Więcej niż 60% powierzchni skalnych z płytami siedliska z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika struktura przestrzenna płyt siedliska co najmniej na poziomie oceny U1. Na sąsiadujących powierzchniach występują pojedyncze płyty bez gatunków charakterystycznych, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika gatunki charakterystyczne na poziomie oceny FV. Występują gatunki charakterystyczne we wszystkich płytach, z pokryciem min. 5%, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika gatunki dominujące na poziomie oceny FV. Gatunkami dominującymi roślin naczyniowych (pow.25% powierzchni pokrycia) powinny być gatunki charakterystyczne siedliska, ewentualnie inne gatunki stałe towarzyszące siedliskom naskalnym, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika obce gatunki inwazyjne na poziomie oceny FV - brak z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika pokrycie przez gatunki traw na poziomie oceny FV. Pokrycie 0-25% z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika martwa materia organiczna na poziomie oceny FV. Nie powinna zajmować więcej niż 10 % w podtypie 8220-3, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika ekspansja krzewów i podrostu drzew co najmniej na poziomie oceny U1. Występowanie podrostu drzew i krzewów w przedziale 20-30%, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika występowanie jeżyn, malin, dzikiego bzu czarnego i bzu koralowego co najmniej na poziomie U1. Pojedyncze wystąpienia, za wyjątkiem maliny 5-10% pokrycia, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika ocienienie muraw na poziomie oceny FV. Dla 8220-3 jest to obojętne z reguły powyżej 50%, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika ślady wspinaczki lub wydeptywania na poziomie oceny FV – brak.

- Utrzymanie wskaźnika ślady ognisk w pobliżu ścian skalnych na poziomie oceny FV – brak.
- Utrzymanie wskaźnika inne przypadki dewastacji siedliska na poziomie oceny FV – brak.

9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*)

- Utrzymanie powierzchni siedliska w obszarze (min 630 ha) z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika charakterystyczna kombinacja florystyczna na poziomie FV. Typowa, właściwa dla siedliska przyrodniczego z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika skład drzewostanu na poziomie oceny FV. Gatunki obce ekologicznie buczynom stanowią <15% drzewostanu, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika ekspansywne gatunki rodzime w runie na poziomie oceny FV. Brak lub pojedyncze, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika struktura pionowa i przestrzena fitocenozy na poziomie oceny FV. Zróżnicowana, drzewostan różnowiekowy, o zróżnicowanym przestrzennie zwarcu, zawsze z grupami i kępami starych drzew, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika wiek drzewostanu (obecność starodrzewu) co najmniej na poziomie oceny U1. <10% udział drzew starszych niż 100 lat, ale >50% udział drzew starszych niż 50 lat, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika naturalne odnowienie drzewostanu na poziomie oceny FV. Obecne, wypełniające dogodnie do odnowienia miejsca, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika gatunki obce geograficznie w drzewostanie na poziomie oceny FV. <5%, najwyżej miejscami lub pojedynczo i nie odnawiające się, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika inwazyjne gatunki obce w podszybie i runie na poziomie oceny FV – brak z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika martwe drewno (łącznie zasoby) co najmniej na poziomie oceny U1. 10-20 m³, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika martwe drewno wielkowymiarowe co najmniej na poziomie oceny U1 (3-5 szt./ha), z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika mikrosiedliska drzewne (drzewna biocenotyczne) co najmniej na poziomie oceny U1 (10-20 szt./ha), z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika inne zniekształcenia w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna na poziomie oceny FV – brak, z uwzględnieniem procesów naturalnych.

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny *Galio-Carpinetum* i *Tilio-Carpinetum*

- Utrzymanie powierzchni siedliska w obszarze (min 817 ha) z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika charakterystyczna kombinacja florystyczna na poziomie oceny FV. Typowa, właściwa dla siedliska przyrodniczego, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika inwazyjne gatunki obce w podszybie i runie co najmniej na poziomie oceny U1. Sporadycznie, nie więcej niż 2% pokrycia transektu, z uwzględnieniem procesów naturalnych.

- Utrzymanie wskaźnika ekspansywne gatunki rodzime w runie na poziomie oceny FV. Brak lub pojedyncze, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika struktura pionowa i przestrzenna roślinności na poziomie oceny FV. Zróżnicowana, >50% powierzchni pokryte przez zwarty drzewostan, jednak obecne luki i prześwietlenia, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika wiek drzewostanu (obecność starodrzewu) co najmniej na poziomie oceny U1. <10% udziału drzew starszych niż 100 lat, ale >50% udział drzew starszych niż 50 lat, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika naturalne odnowienie drzewostanu na poziomie oceny FV. Obfite z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika gatunki obce geograficznie w drzewostanie na poziomie FV. <1% i nie odnawiające się z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika martwe drewno (łącznie zasoby) co najmniej na poziomie oceny U1. 10-20 m³ z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Osiągnięcie wskaźnika martwe drewno wielkowymiarowe co najmniej na poziom oceny U1. 3-5 szt./ha z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Osiągnięcie wskaźnika mikrosiedliska drzewne (drzewna biocenotyczne) co najmniej na poziom oceny U1. 10-20 szt./ha z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika inne zniekształcenia w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna na poziomie oceny FV. Brak z uwzględnieniem procesów naturalnych.

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe *Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe

- Utrzymanie powierzchni siedliska w obszarze (min 240 ha) z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika gatunki charakterystyczne na poziomie oceny FV. Kombinacja florystyczna typowa dla łągu, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika gatunki dominujące- co najmniej na poziomie oceny U. We wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym są zaburzone relacje ilościowe, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika gatunki obce geograficznie w drzewostanie na poziomie oceny FV. <1% i nie odnawiające się, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika inwazyjne gatunki obce w podszyciu i runie co najmniej na poziomie oceny U1. Więcej niż 1 gatunek, lub nawet 1 jeżeli liczny, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych co najmniej na poziomie oceny U1. Silnie ekspansywne, lecz nie ograniczające różnorodności runa, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika martwe drewno (łącznie zasoby) co najmniej na poziomie oceny U1. 10-20 m³/ha z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika martwe drewno wielkowymiarowe co najmniej na poziomie oceny U1. 3-5 szt./ha z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika naturalność koryta rzeczno (stosować tylko jeżeli występowanie łągu jest związane z ciekami) na poziomie oceny FV. Brak regulacji lub ciek zupełnie zrenaturalizowany po dawniejszej regulacji, z uwzględnieniem procesów naturalnych.

- Utrzymanie wskaźnika reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują) na poziomie oceny FV. Dynamika zalewów i przewodnienie podłoża normalne z punktu widzenia odpowiedniego ekosystemu, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Osiągnięcie wskaźnika wiek drzewostanu (obecność starodrzewu) do poziomu co najmniej oceny U1. <20% udział drzew starszych niż 100 lat, ale >50% udział drzew starszych niż 50 lat, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika pionowa struktura roślinności co najmniej na poziomie oceny U1. Antropogenicznie zmieniona, lecz zróżnicowana, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika naturalne odnowienie drzewostanu na poziomie oceny FV. Tak, obfite, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna na poziomie oceny FV - brak.
- Utrzymanie wskaźnika inne zniekształcenia na poziomie oceny FV. Brak, z uwzględnieniem procesów naturalnych.

1138 Mopek zachodni *Barbastella barbastellus*

- Utrzymanie wskaźnika rozród gatunku na poziomie oceny FV. Potwierdzono rozród gatunku, tzn. stwierdzono kolonię rozrodczą mopków na monitorowanej powierzchni lub w pobliżu jej granic (do 500 m) i/ lub odłowiono min. 1 karmiącą samicę mopka i/lub min. 1 osobnika młodocianego, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika aktywność gatunku na poziomie oceny FV. Liczba zarejestrowanych sygnałów echolokacyjnych mopków nie mniejsza niż 5 przelotów/godz. A jeśli niższa to rozród gatunku na FV, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika powierzchnia zalesiona na poziomie oceny FV. Powierzchnia kompleksu leśnego zbliżona do stanu z roku referencyjnego lub większa, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika powierzchnia lasów liściastych na poziomie oceny FV. Powierzchnia lasów liściastych zbliżona do stanu z roku referencyjnego lub większa, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika powierzchnia starodrzewów na poziomie oceny FV. Powierzchnia starodrzewów zbliżona do stanu z roku referencyjnego lub większa, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika powierzchnia starodrzewów liściastych na poziomie oceny FV. Powierzchnia starodrzewów liściastych zbliżona do stanu z roku referencyjnego lub większa, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika liczba drzew obumierających i martwych na poziomie co najmniej oceny U1. Mediana w przedziale 1-2 szt./1600 m², z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika grubość drzew żywych zapewniających potencjalne kryjówki dzienne na poziomie oceny FV. Mediana powyżej 40 cm, z uwzględnieniem procesów naturalnych.

5264 Brzanka *Barbus carpathicus*

- Utrzymanie wskaźnika względna liczebność co najmniej na poziomie oceny U1. 0,01-0,1, z uwzględnieniem procesów naturalnych.

- Utrzymanie wskaźnika struktura wiekowa co najmniej na poziomie oceny FV. Obecne wszystkie kategorie wiekowe, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika udział gatunku w ichtiofaunie na poziomie oceny FV. >5%, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika EFI+ na poziomie co najmniej oceny U1. Klasa indeksu: 3, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika jakość hydromorfologiczna na poziomie oceny FV. Średnia z ocen 6 elementów hydromorfologicznych: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta oraz ciągłość cieku: 1,0-2,5, z uwzględnieniem procesów naturalnych.

1193 Kumak górski *Bombina variegata*

- Utrzymanie co najmniej 10 stanowisk gatunku w obszarze oraz obecnej liczebności populacji (na poziomie min. 55 osobników).

1352 Wilk *Canis lupus*

- Nie określa się. Obszar opracowania nie zawiera części obszaru Natura 2000 będącego w zarządzie Nadleśnictw RDLP Krosno, co powoduje, że większość siedliska gatunku znajduje się poza terenem objętym PZO, pozostają w nim jedynie fragmenty pełniące funkcję korytarzy migracyjnych.

4014 Biegacz urozmaicony *Carabus variolosus*

- Utrzymanie wskaźnika względna liczebność na poziomie oceny FV. >5 os./10 pułapek/30 dób ekspozycji, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika stałość występowania na poziomie oceny FV. >50%, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika pokrycie roślinnością zielną na poziomie oceny FV. >80% z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika zwarcie roślinności zielnej na poziomie oceny FV. Umiarkowanie zwarte, nie tworzy gęstej murawy, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika obecność martwego drewna co najmniej na poziomie oceny U1. 3-5 pni lub pniaków, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika dominujący typ podłoża na poziomie oceny FV. Błotniste lub muliste z dużym udziałem materii organicznej, z uwzględnieniem procesów naturalnych.

1337 Bóbr europejski *Castor fiber*

- Utrzymanie wskaźnika procent pozytywnych stwierdzeń gatunku co najmniej na poziomie oceny U1. 20-40 z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika indeks populacyjny co najmniej na poziomie oceny U1. 40-60 z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymać wskaźnik zagęszczenie rodzin na poziomie oceny FV. >2 z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika baza pokarmowa co najmniej na poziomie oceny U1. 0,5-0,8 z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika udział siedliska kluczowego dla gatunku na poziomie oceny FV. 0,40-0,65, z uwzględnieniem procesów naturalnych.

- Utrzymanie wskaźnika charakter strefy brzegowej na poziomie oceny FV. $>0,80$ z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika stopień antropopresji co najmniej na poziomie oceny U1. 0,5-0,75 z uwzględnieniem procesów naturalnych.

1086 Zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus*

- Utrzymanie wskaźnika obecność gatunku na poziomie oceny FV. Stwierdzenie aktualnej obecności gatunku, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika ilość martwego drewna na poziomie oceny FV. Co najmniej 10 martwych drzew o średnicy $>30\text{cm}$ na ha, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika jakość martwego drewna co najmniej na poziomie oceny U1. Występowanie martwego drewna w II i III klasie rozkładu, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika stopień naturalności ekosystemu leśnego na poziomie oceny FV. Stwierdzenie aktualnego występowania co najmniej jednego spośród gatunków wskaźnikowych, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie struktury przestrzennej i wiekowej drzewostanu co najmniej na poziomie oceny U1. Drzewostan panujący o uproszczonej strukturze wiekowej i przestrzennej wynikającej z gospodarczego użytkowania i słabo zróżnicowanej dymensji, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika intensywność gospodarowania co najmniej na poziomie oceny U1. Siedliska o znacznym ograniczeniu zabiegów, ale z wyraźnymi śladami bieżącej działalności gospodarczej, z większą ilością (co najmniej 20%) pozostawianego martwego drewna, z uwzględnieniem procesów naturalnych.

6199 Krasopani hera *Euplagia quadripunctaria*

- Utrzymanie co najmniej 13 stanowisk gatunku w obszarze oraz obecnej liczebności populacji (na poziomie min. 42 osobników).

1096 Minóg strumieniowy *Lampetra planeri*

- Utrzymanie występowania gatunku w obszarze, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika EFI+ co najmniej na poziomie oceny U1. Klasa indeksu: 3, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika jakość hydromorfologiczna na poziomie oceny FV. 1-2,5 z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika występowanie niezbędnych mikrosiedlisk co najmniej na poziomie oceny U1. Sporadyczne występowanie obu mikrosiedlisk lub brak występowania jednego z nich, z uwzględnieniem procesów naturalnych.

1355 Wydra *Lutra lutra*

- Utrzymanie wskaźnika procent pozytywnych stwierdzeń gatunku co najmniej na poziomie oceny U1. 40-60 z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika indeks populacyjny co najmniej na poziomie oceny U1. 10-15 z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika zagęszczenie populacji na poziomie oceny FV. $\geq 2/10$ km, z uwzględnieniem procesów naturalnych.

- Utrzymanie wskaźnika baza pokarmowa co najmniej na poziomie oceny U1. 0,50-0,80 z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika udział siedliska kluczowego dla gatunku na poziomie oceny FV. >0,65 z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika charakter strefy brzegowej na poziomie oceny FV. >0,85 z uwzględnieniem procesów naturalnych.

1361 Ryś *Lynx lynx*

- Nie określa się. Obszar opracowania nie zawiera części obszaru Natura 2000 będącego w zarządzie Nadleśnictw RDLP Krosno, co powoduje, że większość siedliska gatunku znajduje się poza terenem objętym PZO, pozostają w nim jedynie fragmenty pełniące funkcję korytarzy migracyjnych.

1324 Nocek duży *Myotis myotis*

- Utrzymanie wskaźnika liczebność na poziomie oceny FV. Liczba osobników dorosłych większa niż 80% liczby z ubiegłego roku + jeśli dane dostępne, istotny statystycznie średni spadek liczebności z wielolecia nie większy niż 5% rocznie, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika powierzchnia schronienia dostępna (dogodna) dla nietoperzy na poziomie oceny FV. Powierzchnia schronienia dostępna dla nietoperzy nie uległa zmniejszeniu w ciągu ostatnich 5 lat, a jeśli uległa zmniejszeniu wcześniej liczebność jest FV, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika zabezpieczeń przed niepokojeniem nietoperzy na poziomie oceny FV. Obiekt jest zabezpieczony i nietoperze nie są niepokozone przez ludzi w okresie przebywania, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika dostępności wylotów dla nietoperzy na poziomie oceny FV. Wyloty są stale dostępne w wystarczającej liczbie i brak czynników utrudniających korzystanie z nich przez nietoperze lub ponad 3 lata temu część wylotów została zamknięta albo powstały w nich utrudnienia, ale obecnie liczebność nocków dużych nie jest mniejsza od tej sprzed powstania tej przeszkody, z uwzględnieniem procesów naturalnych.

6179 Modraszek nausitous *Phengaris nausithous*

- Utrzymanie wskaźnika liczba obserwowanych osobników co najmniej na poziomie oceny U1. 2-4 os./100m, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika indeks liczebności na poziomie oceny FV. >10 os./100 z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika izolacja na poziomie oceny FV. <2 km z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika powierzchnia zasiedlona przez gatunek co najmniej na poziomie oceny U1. 0,5-1 ha z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika dostępności roślin żywicielskich co najmniej na poziomie oceny U1. 5-20% udziału rośliny pokarmowej na powierzchni płatu z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika dostępność mrówek gospodarzy co najmniej na poziomie oceny U1. Występowanie mrówek *Myrmica rubra* na poziomie 20-50% powierzchni płatu, z uwzględnieniem procesów naturalnych.

- Utrzymanie wskaźnika zarastanie ekspansywnymi bylinami na poziomie oceny FV. Występowanie bylin ekspansywnych na mniej niż 25% pow. Płatu, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika zarastanie przez drzewa/krzewy na poziomie oceny FV. Udział drzew i krzewów ekspansywnych na mniej niż 25% pow. Płatu, z uwzględnieniem procesów naturalnych.

6177 Modraszek telejus *Phengaris teleius*

- Utrzymanie wskaźnika liczba obserwowanych osobników na poziomie oceny FV. Co najmniej 4 os./100m, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika indeks liczebności na poziomie oceny FV >10 os./100 z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika izolacja na poziomie oceny FV. <1 km z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika powierzchnia zasiedlona przez gatunek co najmniej na poziomie oceny U1. Powyżej 1 ha, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika dostępność roślin żywicielskich na poziomie oceny FV. Powyżej 20% udziału rośliny pokarmowej na powierzchni płatu, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika dostępność mrówek gospodarzy na poziomie oceny FV. Występowanie mrówek na poziomie >50% powierzchni płatu, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika zarastanie ekspansywnymi bylinami na poziomie oceny FV. Występowanie bylin ekspansywnych na mniej niż 25% pow. Płatu, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika zarastanie przez drzewa/krzewy na poziomie oceny FV. Udział drzew i krzewów ekspansywnych na mniej niż 25% pow. płatu, z uwzględnieniem procesów naturalnych.

4026 Zagłębek bruzdkowany *Rhysodes sulcatus*

- Utrzymanie wskaźnika obecność imagines na poziomie oceny FV. Co najmniej 4 osobniki, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Poprawa wskaźnika stopień naturalności lasu co najmniej do poziomu oceny U1. Lasy o składzie gatunkowym zgodnym z potencjalnym zbiorowiskiem roślinnym, powstałe w wyniku naturalnych procesów rozpadu i odnowienia lub w wyniku naturalnego odnowienia prowadzonego w ramach gospodarki leśnej ekstensywnie użytkowane gospodarczo, struktura drzewostanu złożona, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika skład gatunkowy drzewostanu na stanowisku na poziomie oceny FV. Obecność przynajmniej 1 z głównych gatunków roślin żywicielskich dla zagłębka bruzdkowanego, które stanowią główne składniki drzewostanu w I i II piętrze lasu oraz 1 gatunek z głównych gatunków roślin żywicielskich w niższych piętrach: buk, jodła, świerk, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika skład gatunkowy drzewostanu w otoczeniu stanowiska co najmniej na poziomie oceny U1. Obecność przynajmniej 1 z głównych gatunków roślin żywicielskich dla zagłębka bruzdkowanego, które stanowią główne składniki drzewostanu w I i II piętrze

- lasu oraz 1 gatunek z głównych gatunków roślin żywicielskich w niższych piętrach: dąb, topola, brzoza, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- Utrzymanie wskaźnika wiek drzew w drzewostanie co najmniej na poziomie oceny U1. Starodrzew zbudowany z drzew 100-150-letnich, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
  - Podniesienie wskaźnika ilość martwego drewna co najmniej do poziomu oceny U1. 3-4 całych leżących pni, z uwzględnieniem procesów naturalnych.
  - Podniesienie wskaźnika jakość martwego drewna co najmniej do poziomu oceny U1. Obecne klasy II i IV lub przynajmniej IV z uwzględnieniem procesów naturalnych.

2001 Traszka karpacka *Triturus montandoni*

- Utrzymanie co najmniej 1 stanowiska gatunku w obszarze oraz obecnej liczebności populacji (na poziomie min. 5 osobników).

1354 Niedźwiedź brunatny *Ursus arctos*

- Nie określa się. Obszar opracowania nie zawiera części obszaru Natura 2000 będącego w zarządzie Nadleśnictw RDLP Krosno, co powoduje, że większość siedliska gatunku znajduje się poza terenem objętym PZO, pozostają w nim jedynie fragmenty pełniące funkcję korytarzy migracyjnych.

Zaplanowane działania ochronne dla siedlisk przyrodniczych 6210 i 6510 oraz występujących w ich obrębie motyli (modraszka telejus oraz modraszka nausitous) wskazano utrzymanie użytków zielonych i tradycyjnego sposobu ich zagospodarowania, na części płatów siedliska 6210 istnieje konieczność usunięcia nalotów drzew i krzewów. Jako działanie dla siedliska 8220 zaplanowano ustawienie tablic informacyjnych o przedmiocie ochrony i zakazie biwakowania oraz wspinaczki. Dla siedlisk leśnych (9130, 9170) oraz związanych z nimi owadów (zgniotka cynobrowego *Cucujus cinnaberinus* oraz zagłębka bruzdkowanego *Rhysodes sulcatus*) jako działanie ochronne wskazano uwzględnienie w uproszczonych planach urządzania lasu zasad zrównoważonej gospodarki leśnej tj.:

- 1) możliwie najszersze stosowanie rębni stopniowych i przerębnowych z długim i bardzo długim okresem odnowienia (ok. 40 l.);
- 2) preferowanie odnowienia naturalnego;
- 3) kształtowanie odpowiedniego składu gatunkowego dostosowanego do siedliska.
- 4) pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji kłęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego).

Dla siedliska 91E0 jako działanie ochronne wskazano zwiększenie udziału starych i zamierających drzew oraz zachowanie siedliska poprzez prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z wymogami siedliska przyrodniczego.

Działań ochronnych dla dużych drapieżników - wilk *Canis lupus*, ryś *Lynx lynx*, niedźwiedź brunatny *Ursus arctos* nie określa się. Obszar opracowania nie zawiera części obszaru Natura 2000 będącego w zarządzie Nadleśnictw RDLP Krosno, co powoduje, że większość siedlisk gatunków znajduje się poza terenem objętym PZO, pozostają w nim jedynie niewielkie fragmenty pełniące funkcję korytarzy migracyjnych.

Dla ryb i minogów jako działania ochronne wskazano poprawę jakości wody poprzez:

- budowę kanalizacji i oczyszczalni ścieków,
- zabezpieczenia przed sptywem zanieczyszczeń ze szlaków komunikacyjnych i infrastruktury drogowej,
- uporządkowanie gospodarki odpadami komunalnymi,
- odbudowę prawidłowej struktury substratu w korycie rzek,
- zakaz wydobywania kruszywa z koryt rzek,
- regeneracja zniszczonych odcinków koryta.

Dla wszystkich przedmiotów ochrony zaplanowano działania dotyczące monitoringu stanu ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych. Zaplanowane monitoringi prowadzić należy w oparciu o metodykę PMS GIOŚ.

W planie zadań ochronnych wskazano zapisy o konieczności dokonywania zmiany dokumentów planistycznych w celu zapobieżenia szkodliwego działania na przedmioty ochrony w obszarze objętym opracowaniem.

W czasie prac nad planem zadań ochronnych nie stwierdzono zaistnienia przesłanek do sporządzenia planu ochrony dla Obszaru Natura 2000 Ostoja Przemyska PLH180012.

Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa. Komunikacja z zainteresowanymi stronami w procesie przygotowania projektu PZO dla Obszaru opierała się o stronę internetową RDOŚ w Rzeszowie <https://www.gov.pl/web/rdos-rzeszow>. Zamieszczano tam informacje o projekcie nr POIS.02.04.00-00-0193/16, postępie prac nad projektem planu, wykonawcy, terminach i miejscach spotkań oraz obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie:

- Obwieszczenie z dnia 2 listopada 2021 r., znak: WPN.082.1.34.2021.KCh.1, w sprawie zamiaru przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pogórze Przemyskie PLB180001, Ostoja Przemyska PLH180012
- Obwieszczenie z dnia 3 czerwca 2022 r., znak WPN.082.1.14.2022.KCh.10, w sprawie przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pogórze Przemyskie PLB180001, Ostoja Przemyska PLH180012

Wykonawca planu w porozumieniu z RDOŚ w Rzeszowie ustalił listę instytucji, organizacji, osób, które mogą być zainteresowane pracami nad planem. W dniu 03.06.2022 r., ogłoszono w prasie oraz przesłano zawiadomienia o konsultacjach do Urzędów Gmin. Proces komunikacji polegał na poinformowaniu zainteresowanych grup o skutkach wprowadzenia Planu Zadań ochronnych Natura 2000 dla obszaru Ostoja Przemyska PLH180012. W każdej z gmin leżącej w terenie opracowania zwrócono się z prośbą o wyznaczenie osoby do kontaktu z wykonawcą planu zadań ochronnych. Do gmin dostarczono mapy na których nakreślono tereny pod planowaną zabudowę (na podstawie: wydanych warunków zabudowy, pozwolenia na budowę, planowanych inwestycji gminnych, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) wskazane

przez przedstawiciela urzędu gminy, wchodzące w część obszaru Natura 2000 Ostoja Przemyska PLH180012, dla którego sporządzany jest plan zadań ochronnych.

W ramach konsultacji z gminami spotkania odbyły się odpowiednio w dniach:

- 26.09.2022 r. Urząd gminy Bircza.
- 20.04.2022 r. Urząd miasta Dubiecko.
- 29.09.2022 r. Urząd miasta Dynów.
- 13.10.2022 r. Urząd gminy Fredropol.
- 30.09.2022 r. Urząd gminy Krasiczyn.
- 02.05.2022 r. Urząd gminy Krzywczka.
- 26.09.2022 r. Urząd gminy Roźwienica.
- 19.09.2022 r. Urząd gminy Żurawica.
- 28.10.2022 r. Urząd miasta Dynów.
- 11.10.2022 r. Urząd miasta i gminy Ustrzyki Dolne.

Obwieszczeniem z dnia .....2022 r., znak ..... Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w opracowywaniu dokumentu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i w związku z art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody. Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie (strony BIP), a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej w dniu ..... r.

Obwieszczenie było również wywieszone na tablicy ogłoszeń w urzędach gmin oraz siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie, w dniach ..... r. Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków. Ich zestawienie wraz z informacjami, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie uwzględnione, zawarto w poniższej tabeli nr 1.

Tab. 1. Zestawienie uwag i wniosków zgłoszonych w wyniku 21-dniowych konsultacji społecznych projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie w sprawie ustanowienia Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000

L.p.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
1.				

Karta projektu planu zadań ochronnych zamieszczona została również w publicznie dostępnych wykazach, zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w dniu ..... r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Projekt zarządzenia na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. 2022 poz. 135), uzgodniono również z Wojewodą Podkarpackim w dniu ..... r.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1) Cel wprowadzenia zarządzenia

Celem zarządzenia jest wypełnienie zobowiązań prawa wspólnotowego i polskiego odnośnie zapewnienia właściwego (sprzyjającego) stanu ochrony na obszarach Natura 2000. Zgodnie z art. 3 Dyrektywy siedliskowej, spójna europejska sieć ekologiczna Natura 2000 ma umożliwić zachowanie siedlisk naturalnych wymienionych w załączniku I i siedlisk gatunków wymienionych w załączniku II, w stanie sprzyjającym ochronie w ich naturalnym zasięgu lub tam gdzie to stosowne – odtworzenie takiego stanu.

Natomiast zgodnie z art. 6 Dyrektywy siedliskowej dla specjalnych obszarów ochrony państwa członkowskie ustalą konieczne działania ochronne obejmujące, jeśli zaistnieje taka potrzeba, odpowiednie plany zagospodarowania opracowane specjalnie dla tych obiektów bądź zintegrowane z innymi planami rozwoju oraz odpowiednie działania prawne, administracyjne lub oparte na dobrowolnych umowach, korespondujące z ekologicznymi wymaganiami rodzajów siedlisk naturalnych wymienionych w załączniku I lub gatunków wymienionych w załączniku II żyjących w tych obiektach.

Ponadto zgodnie z art. 11 Dyrektywy siedliskowej Państwa członkowskie podejmą monitorowanie i nadzór stanu ochrony siedlisk naturalnych i gatunków, o których mowa w art. 2 Dyrektywy siedliskowej, natomiast zgodnie z art. 17 Dyrektywy siedliskowej mają obowiązek raportowania co 6 lat na temat wprowadzania w życie działań podejmowanych na mocy dyrektywy.

Celem zarządzenia jest zatem zachowanie właściwego stanu ochrony lub dążenie do odtworzenia właściwego stanu zachowania przedmiotów ochrony występujących w Obszarze. Zostanie to wypełnione poprzez zaplanowanie i realizację działań ujętych w niniejszym zarządzeniu. Zarządzenie pozwoli również na monitorowanie przedmiotów ochrony oraz będzie ważnym przyczynkiem dla raportowania.

2) Konsultacje społeczne

Projekt wymaga konsultacji społecznych. Ich zakres został opisany powyżej.

3) Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym będzie finansowana m.in. ze środków budżetu państwa w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad Obszarem. Nie wyklucza się możliwości wykorzystania innych źródeł finansowania.

4) Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie na rynek pracy. Zarządzenie nie przewiduje jakichkolwiek ograniczeń dla rynku pracy. Realizacja zarządzenia może natomiast stworzyć okresowe miejsca pracy.

5) Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną gospodarki

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie na konkurencyjność wewnętrzną gospodarki.

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Unia Europejska
Fundusz Spójności

6) Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie w jakikolwiek sposób na sytuację i rozwój regionów. Może przyczynić się do zwiększenia wartości przyrodniczej obiektu, a przez to do podniesienia i utrzymania jego atrakcyjności turystycznej.

7) Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej

Zarządzenie jest zgodne z prawem Wspólnoty Europejskiej, co więcej, jest wypełnieniem zobowiązań prawa Unii Europejskiej, o czym wspomiano w pkt 1.